

KOLDING REALSKOLE

Kære Karina Lorentzen

Som aftalt skriver jeg denne mail til dig angående ordblindeproblematikken ved retskrivningsprøven i grundskolen.

Problemstilling: Jeg har en elev i 7. klasse, der er meget hæmmet af sin ordblindhed, men samtidig utrolig dygtig til at anvende sine hjælpemidler (AppWriter), herunder tale-til-tekst. Han er en ung dreng, fyldt med gå-på-mod og deltager på lige fod med de andre i klassen, hvilket er muligt netop grundet hjælpemidlerne.

Problemet opstår under retskrivningsprøven, hvor han, som reglerne er nu, ikke må benytte sig af tale-til-tekst. Grundet hans massive ordblindhed er den eneste mulige "løsning" dermed på nuværende tidspunkt at fritage ham fra selve prøven, hvilket han ikke ønsker, da han gerne vil deltage i prøven, og dermed ikke skille sig ud.

Følgende er taget direkte fra "Vejledning Særlige prøvevilkår og fritagelse fra folkeskolens prøver", afsnit 4.8.3:

Hjælpemidler til indtaling af besvarelse (tale-til-tekst/diktering)

Skolens leder kan give tilladelse til, at eleven indtaler (dikterer) sin besvarelse ved hjælp af et dikteringsprogram. Under prøven omformes det indtalte indhold til en tekstbehandlingsfil, som eleven herefter kan arbejde videre med og senere aflevere som sin besvarelse. Eleven bør i god tid før prøven blive fortrolig med programmets funktionalitet og anvende programmet i den daglige undervisning.

Elever, der benytter diktering skal aflægge prøve i et separat lokale, hvor der ikke sidder andre elever for at forhindre, at andre elever hører elevens diktering af sin besvarelse og for ikke at forstyrre andre elever. Der skal være tilsyn med eleven under prøven.

Det må ikke på besvarelsen, dvs. over for censor, være oplyst, at eleven har indtalt sin besvarelse.

Diktering kan tilbydes ved de nedenstående prøver.

Prøver i 9. klasse

- Dansk, skriftlig fremstilling
- Matematik med hjælpemidler
- Engelsk, tysk og fransk, skriftlig fremstilling.

KOLDING REALSKOLE

Det er gennem øveprøver blevet tydeligt, at han ikke er i stand til at gennemføre retskrivningsprøven uden brug af tale-til-tekst. Et konkret eksempel: I en øveprøve uden brug af tale-til-tekst opnår han 11% rigtige, hvilket svarer til karakteren 00. I en øveprøve med brug af tale-til-tekst, opnår han 77% rigtige, hvilket svarer til karakteren 7. Med andre ord, får han ikke "bare" 12, men ved at han anvender det hjælpemiddel, som anvendes til dagligt, giver det både ham og mig en bedre indsigt i de evner han besidder, og de evner han ville kunne gøre brug af ude i den virkelige verden.

Vi kan ikke være bekendt at lade et ungt menneske som ham, der ønsker at deltage og har viljen til dette, i stikken. Lige nu føler han et nederlag, grundet de to eneste nuværende valgmuligheder: 1. fritage ham fra prøven, og dermed give ham følelsen af ikke at være "god nok", eller 2. lade ham deltage i prøven uden brug af de nødvendige hjælpemidler, hvilket vil resultere i, at han ikke ville kunne gennemføre prøven på lige fod med de andre, og dermed ligeledes give ham følelsen af ikke at være "god nok".

Vi som lærere har en forpligtigelse til at give vores elever de rette værktøjer til at kunne begive sig videre i uddannelsesforløbet og livet generelt, og derfor gør det ekstra ondt, når man møder en dreng, der netop har knækket kodet til at begå sig, men som i en kunstig situation, som retskrivningsprøven, ikke må benytte sig af de værktøjer, han så dygtigt har taget til sig, og dermed sidder tilbage med en følelse af, at få hevet tæppet væk under sig. Især i denne tid, hvor vi har ekstra fokus på pres og trivsel, har vi måske en mulighed for at hjælpe nogle elever på en ret simpel måde.

Løsningsforslag: Skolelederen, som i andre situationer, træffer i samråd med læreren en beslutning om den enkelte ordblinde elev skal:

- Fritages (muligt nu)
- Bruge hjælpemidler, bortset fra tale til tekst (muligt nu)
- Bruge hjælpemidler inkl. tale-til-tekst, når dette giver mening (ikke mulig nu)

Vi håber på, at I vil bruge tid på at kigge på vores forespørgsel.

Med venlig hilsen

Helle Bylov Nikolajsen
Dansklærer

Thomas Toudal Jørgensen
Skoleleder